Postmodern Kültür Bağlamında Kuşaklararası Girişimcilik Olgusu ve Davranış Tutarsızlığı Üzerine Bir Araştırma

A Study on Intergenerational Entrepreneurial Tendencies and Behavioral Inconsistency in the Context of Postmodern Culture

Prof. Dr. Feyzullah Eroğlu (Pamukkale University, Turkey)
Ph.D. Candidate Mehtap Sarıkaya (Pamukkale University, Turkey)
Dr. Şeyma Gün Eroğlu (Pamukkale University, Turkey)

Abstract

The life-style differences among societies are highly related to the quality level of created culture. Developed Western civilizations has created a high-level culture depending on rational thinking and qualified knowledge. This high-level culture is the back-bone of Western civilizations; and entrepreneurial activities are one of the most effective social behavior style of this culture. The recent and paced cultural changes in societies which have not succeeded in development and modernization created an unqualified postmodern culture in these societies. The dominant behavior styles of postmodern culture are behavioral discrepancies and a common hypocrisy. Postmodern culture actually inhibits entrepreneurship behavior. In this context, Y-Generation, which is known as the after September 12 disturbance generation in Turkey, has great unconformity about entrepreneurship. Y-Generation, while pretending to support entrepreneurship in expression and image, fail in action.

1 Genel Kültür Sistemi ve Postmodern Kültür

Kültür, insanların insanlar tarafından yaratılmış ve tesis edilmiş olan maddi ve manevi öğelerden meydana gelen, önceki kuşaklardan bir tür yaşam biçimi olarak devralınarak, belirli değişimlere maruz kaldıktan sonra da, daha sonraki kuşaklara aktarılan bir sosyal mirastır (Bilgiseven, 1992). Böylece kültür, her toplumun ortaklaşa ortaya koymuş oldukları her nitelikteki bilgi ve düşüncenin, birer eşya, ilke, kural, yasa, değer ve simgeler biçiminde tasarlanarak toplumsal yaşama katılmış olan çeşitli öğelerden meydana gelmektedir. Her toplumun, bilgi ve düşünce yaratma kapasitesine ve birikimine göre, yaratılmış olan her türlü eşya ve aygıtlar her derecede ilke ve kurallar (sözgelimi, bilimsel teori ve yaklaşımlar ile çeşitli yasalar v.b.g.), her nitelikte değer ve değer yargıları dahil edilebilir (Vernon, 1965).

Her toplumun genel kültür sisteminin içindeki kültür oluşumlarını, özgünlük ve yetkinlik bakımından üç kategoriye ayırmak mümkündür. Bunlar, yukarıdan aşağıya doğru bir kültür piramidi şeklinde sıralandığı vakit, en üstte yüksek kültür, ortada halk kültürü, alt kademede ise popüler kültür öğeleri yer almaktadır (Batmaz, 1981). Yüksek kültür kapsamında yer alan öğeler arasında, bilimsel zihniyet ve yöntemlerle elde edilmiş bilimsel bilgiler, felsefe bilgisi, sanat bilgisi, entelektüel düşünce ve etik değerler gibi nitelikli ve yaratıcı yönleri olan kültür öğeleri sayılabilir. Sözgelimi, bilimsel ve entelektüel düşünceye dayalı bilgilerin kullanımıyla yöneticilerin sorun çözme kapasitelerini artırıcı, yönetilenlerin ise üretkenlik ve verimliliklerini yükseltmeye yönelik girişimcilik faaliyetleri gibi yaklaşımlar ortaya konabilir. Halk kültürü içerisinde ise genel kültürün önceki nesiller tarafından yaratılıp sonraki nesillere sosyal miras yoluyla devrettiği, yaşanan hayatta da halihazırda işlevi olan, özellikle orta sınıf halk tarafından paylaşılan geleneksel kültür öğeleri sayılabilir. Bu öğelerden bazıları, halk müziği ve oyunları, geleneksel yemekler ve kıyafetler, bayram-nişan-düğün-doğum-ölüm gibi sosyal olaylardaki geleneksel tutum ve davranışlardır. Popüler kültür kapsamına ise nitelikli bilgilere dayanmamasından dolayı modern olma niteliği bulunmayan, ama geleneksel olma değeri de olmayan, özgünlük ve yetkinlik açısından son derece zayıf kültür öğeleri girmektedir. Mesela, boş “vakit geçirmeye” yarayan magazinsel bilgi ve eğlence öğeleri popüler kültür kapsamındadır (Eroğlu ve Eroğlu, 2014).

Her çağdaş toplumun genel kültür sisteminde, bu üç kültür çeşidi, genel olarak birlikte yer alırlar. Ancak, her kültür sistemindeki bu üç kültür çeşidi birleşiminin oranları birbirinden farklı olmaktadır. Buna göre, bu üç kültür çeşidinden, yüksek kültürün en etkili, halk yani geleneksel kültürün onu takip ettiği ve bir şekilde var olan popüler veya postmodern kültürün en az oranda bulunduğu genel kültür sistemi, en uygun ve ideal kültür birleşimi sayılır. Modernitenin doğduğu ve giderek gelişmiş olduğu gelişmiş Batı toplumlarında, nitelikli bilgilerin yoğun kullanımıyla birlikte, toplumsal süreçlerin gelişimine katkıda bulunabilecek bir yüksek kültür birikimi söz konusudur. Buna karşılık, modernist çabaların bir türlü başarıya ulaşmadığı ve önceki geleneksel kültür biçimlerinin de büyük ölçüde çözülmeye uğradığı az gelişmiş toplumların genel kültür sistemlerinde, en yüksek oranda popüler kültürün, belirli ölçülerde halk kültürünün, en az oranda da yüksek kültürü temsil eden kültürel öğeler mevcuttur. Gelişmiş Batı toplumlarının dışında kalan ve modernleşme konusunda başarısız olan çoğu toplumların genel kültür sistemleri kapsamındaki kültür birleşiminde, “modernleşme” ile “gelenekselliğin” çarpışmasının sonucunda ortaya çıkan “melez” veya “popüler kültürün”, bireysel ve toplumsal davranışların özünü teşkil eden “tutarlılık” konusunda büyük bir çözülmeye ve parçalanmaya yol açtığı görülmektedir. Popüler

kültürler, rasyonel düşünceye ve yüksek düzeyli bilimsel verilere dayalı modernlik kültürü ile Batı dışı toplumlardaki gelenekçi kültürler arasında sıkışıp kalan ve nitelikli bilgiler bağlamında herhangi bir kökeni olmayan yaşam biçimleri olarak postmodern kültür adıyla da tanınmaktadır.

Modernleşmeyi başarmış ve tamamlamış toplumlar, rasyonel düşünme ve isabetli akıl yürütme kapasitelerini kullanmak suretiyle, başta bilimsel bilgi olmak üzere, felsefe, hukuk, sanat bilgileri gibi “nitelikli bilgiler” üretirler ve bu bilgi malzemeleri ile doğaya ve hayata katma değeri yüksek kültür öğeleri katarlar. Özgünlük ve yetkinlik düzeyi yüksek olan “nitelikli bilgiler” aracılığıyla gerçekleştirilecek kültür öğeleri arasında, “girişimcilik” etkinliklerini de saymak gerekir. Yüksek bir kültürün eseri olan girişimcilik olgusu, yeni bir mal ve hizmet üretmek maksadıyla başta liyakat ve ehliyetle sahip insan kaynağı olmak üzere, diğer bütün üretim faktörlerinin, uygun şartlarda ve uygun bir bileşimde bir araya getirme, oluşturma, sevk ve idare edilmesi becerisini gösterme sürecidir. Girişimcilik niteliği bulunan bir kişinin, geleceği isabetli bir şekilde öngörmeye dair güçlü bir bilgi ve sezgi sahibi olması yanında, aynı zamanda yüksek düzeyde cesaret ve risk alma duygusu ile donanmış olması zorunludur.

Modernleşme çabalarında başarısız olmuş, ancak geleneksel kültür sisteminin çözülmesiyle birlikte, “iki arada bir derede kalmış” olan milli kültür sistemlerinin çoğunluğunda yaşandığı gibi Türkiye’de de büyük ölçüde köy ve kır kökenli “yeni kentli” kitle toplulukları arasında, melez veya postmodern kültür hızla yayılmıştır. Hızlı ve kapsamlı kültür değişimlerinin varlığı karşısında, geleneksel davranış kalıplarının yetersiz kalması, buna karşılık yeni hayat tarzına gereken uyumu davranışsal olarak göstermeye yarayacak olan modernleşme süreçlerinin ve tavırlarının geliştirilememesi, bir yığın insanın olaylar karşısındaki reaksiyonlarını kalabalıkların güdümüne bırakmalarına yol açmaktadır. Postmodern kültür insanları, konumları ve durumları ne olursa olsun, sıradan, akli denetimden yoksun, kararsız, kişisel sorumluluk ve inisiyatiften uzak, şimdiki zamanı yaşamayı geleceğin önemli beklentilerinden daha önemli görmektedirler. Kendi akıl ve değer yargılarının yönetiminde özgür ve özgün hareket tarzlarıyla yaşamak yerine, ilkesizlik ve kuralsızlık içerisinde savrularak çeşitli tutarsızlıklar ve ikiyüzlülük sarmalı içinde kendilerini yığınların akışına ve güçlü egemenlerin yönlendirmelerine bırakmaktadır (Eroğlu, 2013; Türkdoğan, 1988). Postmodern kültür, modernleşme sürecinin temel paradigması olan “rasyonel” bireye de uymayan, geleneksel kültürlerin “kanaatkâr” insan tipine de uymayan bir “postmodern insan tipi” ortaya çıkarmıştır. Bu postmodern insan tipinin iş ve çalışma yaşamına dair egemen algılama ve tutumları, kaynağı ne olursa olsun sürekli “tüketmek”, “şimdi yaşamaya bakıp, bedelini sonra ödemek” ile “kısa bir süreliğine herkes zirveye çıkabilir” ve “hayatta her şeyin çalışma olmadığı” şeklindeki düşünce yanılsamalarından meydana gelmektedir. Yine, “postmodern insan tipi” kişiler, post-endüstriyel dönüşümler sonrasında alevlenen çeşitli yolsuzluklar özellikle finans alanındaki bir takım spekülâtorlerce çalışmaksızın kolay gelir ve servet edinme yollarının çoğalması sonucunda, herhangi bir kayda değer çalışma göstermeden, sanki çok sıkı ve iyi çalışma şartlarını yerine getirmiş gibi, çok büyük kazançlar elde edilebileceği duygusuna kapılmaktadırlar (Bozkurt, 2014). Başka bir bakış açısıyla “postmodern kişilik”, “hem o, hem de o” ve “her şey mubahtır” şeklinde bir davranış örüntüsüdür (Bayhan, 2002).

2 Kuşaklar Arasındaki Farklılıklar ve Girişimcilik Davranışları

Son yıllarda, yönetim ve organizasyon süreçlerine dair çalışmalarda çok sık rastlanan konulardan biri de, “kuşak olgusunun” iş ve işletme hayatı ilgili alanlardaki davranışsal yansımalarını izlemek ve açıklamaktır. Türkçe’nin iki büyük sözlüklerinden biri olan Misalli Büyük Türkçe Sözlük’te, Arapça kökenli “nesil” olarak yer alan “kuşak”, ilk olarak “aynı yıllarda yaşamış olan, yaklaşık aynı yaşta bulunan kişilerin bütünü”; ikinci olarak da “bir kimsenin zürriyeti, evlat ve torunları, soy, sülâle, döl” şeklinde tanımlanmaktadır (Ayverdi, 2006, 2332-2333). Türk Dil Kurumu’nun Türkçe Sözlüğünde ise doğrudan “kuşak” olarak yer alan kavram, sosyolojik olarak “yaklaşık olarak yirmi beş, otuz yıllık yaş kümelerini oluşturan bireyler öbeği, göbek, nesil, batın”; felsefi olarak “yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş, aynı çağın şartlarını, dolayısıyla birbirine benzer sıkıntıları, kaderleri paylaşmış, benzer ödevlerle yükümlü olmuş kişilerin topluluğu...” şeklinde açıklanmaktadır.

Kuşaklar arası ilk gruptan, Alman sosyolog Karl Mannheim ‘in 1950’lerde yapmış olduğu çalışmaya dayandığı anlaşılmaktadır (Arsenault, 2004). Kuşaklar olgusu, İngiliz-Amerikan kültür ve bilgi sisteminde kabul gören şekliyle ise ilk olarak William Strauss ve Neil Howe (1991) “Generations: The History of America’s Future, 1584 to 2069” adlı kitabında yönetim ve organizasyon alanındaki çalışmalara dahil edilmeye başlanmıştır. Bu çalışmaya göre, kuşaklar dünyaya geldikleri yıllara göre sınıflandırılmış ve her kuşağa karakteristik özellikler atfedilmiştir. Strauss ve Howe’ a göre, her kuşağa mensup bireylerin, kişiliklerinin nasıl şekillendiğiyle ilgili hikayeleri ve kendilerine özgü biyografileri vardır (Tsui, 2001). İngiliz-Amerikan kültür sistemindeki kuşaklara dair veriler, bulgular ve olgulardan elde edilen çıkarımlar doğrultusunda, yönetim ve organizasyon literatürüne geçmiş olan ve birbirini takip eden beş kuşak söz konusudur (Atak, 2016, 14-40; Ayhün, 2013): Sessiz Kuşak (1925- 1945), Bebek Patlaması Kuşağı (1946- 1964), X Kuşağı (1965-1979), Y Kuşağı (1980-1999), Z Kuşağı (2000 yılı ve sonrası doğanlar).

Bu çalışmada, kuşaklar arası “girişimcilik” olgusunu ve davranışlarını araştırmayı hedeflenmiş olması nedeniyle içinde bulunduğumuz zaman aralığında şu anda iş ve çalışma hayatında fiilen yer alan kuşaklar üzerinden konunun açıklanması düşünülmüştür. Belirli kişi ya da kişilerin inisiyatifi ile başlayıp, birden fazla insanın ve diğer üretim

faktörlerinin bir araya getirilmesi ile yeni bir mal ve hizmet üretmek üzere “örgütlenme” eylemine girişmeye ve eldeki diğer imkânları faaliyete geçirme işlemlerinin tümüne birden “girişimcilik” denilmektedir. Her çağın ve dönemin kendi imkan ve şartları içerisinde ortaya konulan “girişimcilik” faaliyetleri, o çağ ve dönemin “girişken”, “yaratıcı”, “bağımsız”, “güçlü ikna yeteneği”, “yüksek başarı arzusu” ve “belirsizlikler karşısında dayanıklı” olma biçimindeki “girişimcilik niteliklerine” sahip insanlar tarafından gerçekleştirilmektedir (Kök, 2007). Her çağ ve dönemde girişimcilik niteliklerine sahip olan insan tipinin, rasyonel ve modern düşünceye sahip toplumlarda nispeten bireysel nitelikler şeklinde ortaya çıkmasına karşılık, bu nitelikteki bireylere yeterince sahip olamayan toplumlarda ise “girişimcilik” olgusu, içinde yaşanılan kültürel iklimle daha fazla ilişkili bir etkinlik olarak dikkat çekmektedir. Her dönemin ve kuşağın, temel algı ve davranış kalıpları arasında, “girişimcilik niteliklerinin” hangi derecelerde yer alıyor olması, o kuşağın “girişimcilik” vasfına sahip insan tipi yetiştirmesinin ana göstergelerinden biridir. Buna göre, mevcut literatüre girmiş bulunan kuşaklardan, Bebek Patlaması Kuşağı (1946- 1964), X Kuşağı (1965-1979) ile Y Kuşağı (1980-1999) kapsamındaki bilgi ve bulgular incelenmeye çalışılacaktır. Bu bağlamda, ilgili kuşaklara dair İngiliz-Amerikan kültür sistemindeki bilgi ve bulgulara göre, Bebek Patlaması Kuşağının iş ve çalışma hayatı bakımından en dikkat çeken yönü, çalışmayı ve bir şeyler üretmeyi, aile ve diğer iş dışı yaşam alanlarından deha değerli bulmalarındır. Yani, bunlar “çalışmak için yaşayan kuşaklar” olarak dikkat çekmektedirler. X Kuşağının, iş ve çalışma hayatına dair algı ve tutumları ise “iş-yaşam dengesi” bağlamında “yaşamak için çalışmak” şeklinde özetlenebilir. Y Kuşağı ile ilgili yapılan çeşitli araştırma bulgularına göre, en belirgin özellikleri, “teknoloji yatkınlığı ve düşkünlüğü”, “teknik becerilerine rağmen soyut düşüncelerde zayıf olmaları”, “özgürlüklerine düşkün olmaktan dolayı girişimci olma isteklerinin yüksekliği gibi özelliklere sahip olmalarıdır. Ayrıca, bu kuşak ile ilgili ortaya çıkan başka dikkat çekici bir kişilik özelliği olarak, aşırı özgüvenden kaynaklandığı zannedilen “narsisistik” özellikler taşımalarıdır (Özer vd, 2013). Kuşaklar arasındaki iş ve çalışma hayatına dair ilişkileri araştıran çeşitli araştırmalara bakılacak olursa, küreselleşme ve özellikle bilişim teknolojilerindeki gelişmenin ve kullanımının yaygınlığından dolayı kültürden bağımsız bir “küresel kuşak” varsayımından söz edildiği görülmektedir. Ancak, ilgili literatür incelendiği vakit, iş ve çalışma hayatındaki mevcut kuşaklar olgusunun, “Batı kaynaklı” bir etkiyle kuşak özelliklerinin bütün kültür sistemlerinde aynı olduğu varsayımıyla ele alınmış olduğu eleştirisi yapılabilir (Özer vd, 2013).

İngiliz-Amerikan kültür sistemindeki kuşakların yetişmesinde, rasyonelliği ve bireyselliği ön plana çıkaran modernist tavırlardan dolayı çoğunlukla bireysel tercihler ve tavırlar baskındır. Buna karşılık, modernleşme çabalarına rağmen, toplumu meydana getiren kişilerin yeterince rasyonel ve bireysel tercihlere dayalı bir davranış biçimine geçememiş olduğu, kişilerin hayatlarında hâlâ sıkı sıkıya bağlı oldukları “küçük toplulukların” etkili olmayı sürdürdüğü toplumlarda ise kişilerin davranışlarının şekillenmesinde, içinde yer aldıkları kuşağın alt kültür alanlarının payı daha fazladır. Strauss ve Howe’nin isabetle belirtmiş olduğu gibi, İngiliz-Amerikan kültür sistemindeki kuşakların yetişmesinde, “ her kuşağa mensup bireylerin, kişiliklerinin nasıl şekillendiğiyle ilgili hikayeleri ve kendilerine özgü biyografileri”, onların nasıl bir kişilik geliştirecekleri konusunda çok belirleyici olmaktadır. Oysa, yeterince rasyonelleşme ve bireyselleşme aşamasına gelememiş (yani modernleşmemiş) gelenekçi toplumlar ile özellikle “postmodern kültür” taşıyıcısı topluluklara mensup kişilerin her türlü davranışlarının arka planında, büyük ölçüde “kendilerinin bireysel biyografilerden” çok, aidiyet duydukları “postmodern kültürün” egemen davranış kalıpları daha baskın bir rol oynar.

Türkiye’de bu çalışmaya esas alınan üç kuşaktan ilk ikisiyle ilgili dönemlere dair “kültür-davranış” ilişkilerini yoklayan yaygın bilimsel çalışmalar bulunmamaktadır. Ancak, üçüncü dönemi temsil eden Y Kuşağı (1980-1999) ile ilgili çeşitli kapsamda çalışmalar mevcuttur. Söz gelimi, “Gençlik Ve Postmodern Kimlik Örüntüleri Üniversite Gençliğinin Sosyolojik Profili (İnönü Üniversitesi Uygulaması) “ adlı çalışmada, hem geleneksel hem de modern kültürü bir arada yaşama karmaşası içinde bulunan ve bu yüzden de postmodern bir kültüre göre çoğul kimlik örüntüsü taşıyan bir gençlik realitesi olduğu ortaya konmaktadır. Bu çalışmada sunulan veriler, İnönü Üniversitesinde 2001 yılından 2013 yılına kadar 12 yıldır yapılan "Üniversite Gençliğinin Sosyolojik Profili" araştırmasına dayanmaktadır. Çalışma kapsamında, on iki yıllık süre içerisinde 48315 öğrenciye birikimsel olarak anket uygulanmıştır. Elbette, bu araştırma bulguları, bütün üniversite gençlerine genelleştirilemez. Fakat Türkiye’nin bütün bölgelerinden gelen gençlerin her biri, içinde yaşanılan dönemin kültürünü temsil ettiği de bir gerçektir. Ayrıca, bu araştırma sonuçları diğer yapılan kamuoyu araştırmaları ile benzerlikler taşımaktadır (Bayhan, 2013).

Türkiye gibi modernleşmesi yarım kalmış toplumsal bir dokuda, geleneksel davranış bütünlüğünün de çözülmüş olması sonucunda, rasyonelliğin ve bireyselliğin yeterince tamamlanamamış olması, yaygın bir postmodern kültür tortusu ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda, Türkiye gibi ülkelerdeki kuşaklar arası egemen davranış özelliklerinin araştırılmasıyla ilgili çalışmalarda, mevcut kuşakların iş ve çalışma hayatına dair olan algı ve tutumlarının oluşumunda, “küresel kuşak” davranış kalıplarından çok, ilgili kuşakların içinde yaşadıkları egemen “kuşak kültürleri” daha etkili rol oynamış olacağı varsayımıyla hareket etmek gerekir. Bu çerçevede, bu çalışmada esas alınacak olan üç kuşaktan birincisi, Bebek Patlaması Kuşağı (1946- 1964) kapsamındaki dönemde, siyaseten çok partili döneme geçiş ve köyden kente göçün başlaması gibi geleneksel toplum yapısından çıkma yönünde kültür değişimleri yaşanmıştır. Bu dönemin, girişimcilik konusunda dikkat çeken en önemli yönü, devlet kadrolarının büyük kentler civarındaki kamu girişimciliği olgusuna ilave olarak, Anadolu’nun farklı bölgelerindeki kentlerinde

de özel girişimcilik alanında bir takım gelişmelerin gösterilmiş olmasıdır. X Kuşağı (1965-1979) kapsamındaki dönemde, 1960 Anayasa'sının getirdiği düşünce ve ifade özgürlüğü ortamına bağlı olarak düşünce akımlarında ve ideolojik hareketlerde belirli bir kıpırdamanın olması, toplum kalkınması bağlamında çok farklı sektörlerde ve Anadolu'nun birçok bölgesinde bir "sanayileşme" olgusu yaşanması, toplumda gelir düzeyinin artışına bağlı olarak daha iyi şartlarda yaşama istek ve arzusunun yaygınlaşması, 1974 Kıbrıs Zaferinin toplumda belirgin bir başarı duygusu yaratması gibi olayların yarattığı etki sonucunda, toplumun değişik kesimlerinde "girişimcilik" davranışlarında bir artış gözlenmiştir. Aslına bakılırsa, bu iki kuşak dönemindeki genel kültür dokusu, "modernleşmenin" ve "gelenekselliğin" birbiriyle çelişmelerine karşılık, toplumsal yapıda büyük bir çözülme ve melezleşmenin henüz ortaya çıkmadığı zamanlardır. Y Kuşağı (1980-1999), 12 Eylül 1980 İhtilali sonrasında toplumsal travmasının içinde dünyaya gözünü açmış bulunan bir kuşaktır. Bu kuşak, 1980'li yılların emperyalist bir proje olan etnik bölücü ve ayrılıkçı terör örgütünün, aslında önlenabilir olmasına rağmen "yönetici yetersizliği" ve Türkiye'nin Nato üyeliği yüzünden önlenememesi sonucunda, toplum psikolojisi üzerinde yerleşmiş yenilmişlik duygusuyla büyümüş bir kuşaktır. Ayrıca, Y Kuşağı (1980-1999), bu iki önemli travmatik durumla birlikte, uzun yıllardır içten içe sürmekte olan "modernleşmenin" ve "gelenekselliğin" birbiriyle çatışmasından kaynaklanan postmodern kültürün, başta çocuklar ve gençler olmak üzere, hemen bütün toplum kesimlerinde yaygın bir yaşam biçimi olduğu bir dönemi temsil etmektedir. Bütün bunların üzerine, son derece sanal, geçici, köksüz, tutarsız, kararsız, ufuksuz, çaresiz ve keyif tutkunu insan davranışlarıyla tanınan postmodern kültürün yaygınlaşması, Y Kuşağı'nın girişimcilik tavırları ve niteliklere yönelme potansiyellerine büyük bir ket vurmuştur. Bu kuşağın, postmodern kültürün etkisiyle sıkı çalışmadan zengin olma, şöhret olma, üst düzey yönetici olma ekleindeki istek ve arzuları oldukça yüksek bir eğilime sahiptir. Ancak, Y Kuşağı'nın, yine postmodern kültürün etkisiyle kendilerinden beklenen "girişimcilik" gibi son derece önemli ve statüsü yüksek konumlara dair olumlu görüntü ve söylem oluşturmalarına karşılık, bu doğrultuda fiili bir takım etkinlik geliştirme davranışları ise oldukça sınırlı kalmaktadır. Bu durum, postmodern kültürün en açık göstergelerinden biri olarak, "davranışlarda tutarsızlık" ve "kararsızlık" davranış özellikleriyle örtüşen bir davranış örüntüsüdür.

3 Araştırma

3.1 Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Bu çalışma, modernleşme çabalarında başarılı olamayan, ancak geleneksel yapılarını da muhafaza edemeyen geçiş toplumlarındaki, kendilerine özgü davranışsal tutarsızlıklar çerçevesinde "postmodern kültür" ile son yıllarda yönetim ve organizasyon alanında önemli bir araştırma konusu olan "kuşaklar arasındaki ilişkileri", önce kavramsal sonra da pratik anlamda açıklamayı hedeflemiştir. Çalışmanın araştırma kısmında iki farklı veri toplama yöntemi kullanılmıştır. Birinci aşamada verilerin toplanması için birincil veri toplama yöntemi olarak anket uygulanmıştır. Y Kuşağı'nın "girişimcilik eğilimleri"ni ölçmek amacıyla Pamukkale Üniversitesi ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümündeki son sınıf öğrencilerine anket uygulanmıştır. Toplamda 850 anket dağıtılmış, 209 anket geri dönmüş ancak çeşitli nedenlerden dolayı 201 tanesi değerlendirmeye uygun bulunmuştur. Geri dönüş oranı %24,6 olarak gerçekleşmiştir. Araştırmada kullanılan veri toplama ölçeği olarak girişimcilik eğilimi ölçmek için İşcan ve Kaygın (2011)'in "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma" isimli çalışmalarında, çeşitli araştırmalardan derleyerek oluşturdukları ve geçerlilik ile güvenilirliğini yaptıkları 28 ifadeli ölçek kullanılmıştır. Ölçek kendine güven, yenilik, başarıma ihtiyacı, kontrol odağı, risk almak ve belirsizliğe karşı tolerans olmak üzere toplam 6 boyuttan oluşmaktadır. Boyutların kısa açıklaması aşağıdaki gibidir (İşcan ve Kaygın, 2011).

Kendine Güven: Kendine güven, bireylerin amaçlarını gerçekleştirmeleri konusunda başarılı olarak gerçekleştirmeye ilgili yetenekli olduklarıyla ilgili inançlarıdır (Dam vd, 2003).

Yenilik: Yenilik, yeni ürünler, hizmetler, ya da çalışma uygulamaları yaratmada fırsatları tanımlamak ve fırsatları uygulamak olarak ifade edilir (Koh, 1996).

Başarma İhtiyacı: McClelland'ın başarıma ihtiyacı teorisinde, girişimcilik davranışını etkileyen bir faktör olarak ileri sürülen başarıma ihtiyacı, yüksek düzeyde performans gösterme ya da rekabet ortamında ön plana çıkma isteği olarak tanımlanmaktadır (Lee, 2001).

Kontrol Odağı: Bireylerin, olayların sonuçlarını kendi kontrol ya da anlayışlarının ötesinde ya da kendi kontrol ya da anlayışlarının içerisinde olduğuyla ilgili algılamalarıdır. İç kontrol ve dış kontrol odağı olarak ikiye ayrılır. Girişimcilik ile doğru orantılı olan iç kontrol odaklı değildir. İç kontrol odağına sahip bireyler, kendi hayatlarındaki olaylarda kendilerinin güç sahibi olduğuna inanırlar (Lee, 2001).

Risk Alma Eğilimi: Girişimcinin en karakteristik özelliği olarak tanımlanan risk alma eğilimi, kişinin riskli bir durumla yüzleştğinde riski göze alma yönündeki davranış gösterme eğilimi olarak tanımlanabilir.

Belirsizliğe Karşı Tolerans: Belirsiz bir durum ile karşılaşıldığında, bireyin elinde yeterince veri olmadığı halde, bu duruma olumlu tepki verebilme yeteneğidir (Teoh ve Foo, 1997).

Kullanılan ölçeğin iç tutarlılığını ölçmek amacıyla yapılan güvenilirlik analizi sonuçları Tablo 1'de verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde tüm boyutların alfa değerlerinin 0,7'nin üzerinde olması nedeniyle, ölçeğin güvenilir ve analiz için uygun olduğu görülmektedir.

Boyutlar	İfade Sayısı	Cronbach's Alfa
Kendine Güven	4	,804
Yenilik	6	,769
Başarma İhtiyacı	5	,705
Kontrol Odağı	6	,753
Risk Almak	5	,738
Belirsizliğe Karşı Tolerans	2	,788

Tablo 1: Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Verilerin değerlendirilmesi aşamasında tanımlayıcı istatistik yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. Öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar olup olmadığını test etmek amacıyla bağımsız örneklem t testleri ve tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır.

Araştırmanın ikinci aşamasında ikincil veri analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda 2000 ile 2016 yılları arasında girişimde bulunan ve Denizli Ticaret Odası ile Muğla Ticaret Odasına kayıt yaptıran girişimcileri sayısal açıdan Kuşaklar teorisi çerçevesinde gösterdikleri dağılım analiz edilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda hem Denizli Ticaret Odası'ndan hem de Muğla Ticaret Odası'ndan veri istenildiğinde bulunulmuştur. Denizli Ticaret Odası'ndan istenilen verilere ulaşıldığı halde Muğla Ticaret Odası'ndan istenilen veriler elde edilememiştir. Bu nedenle mevcut girişimcilik dağılımları sadece Denizli Ticaret Odası'nın verilerine göre yapılmıştır.

3.2 Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi

İş ve çalışma hayatında fiilen yer alan kuşaklar üzerinden yürütülen bu çalışmada, üç kuşak arasında sadece Y Kuşağının, anket yöntemiyle “girişimcilik eğilimleri” ölçülmeye çalışılmıştır. İş ve çalışma hayatında fiilen yer alan kuşaklardan ilk iki grubun, iş ve çalışma hayatına girmeden önceki dönemlerde yani gençlik çağlarında daha önceden “girişimcilik eğilimleri” ile ilgili anlamlı bir çalışma bulunmamaktadır. Buna karşılık, Y Kuşağının bir kesimi fiilen iş ve çalışma hayatında bulunurken, daha sonraki kesimi ise daha iş ve çalışma hayatına geçiş çağında bulunmaktadır. Bu nedenle, Y Kuşağının, henüz işin başında olan genç kesimi üzerinde “girişimcilik eğilimleri” ile anket uygulaması gereği ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın örneğini oluşturan Pamukkale Üniversitesi ile Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi son sınıf öğrencileri üzerinde yapılan ve öğrencilerin “girişimcilik eğilimlerini” ölçmeye yarayan anket bulgularına göre, Y Kuşağının üniversiteli gençlerinde söylem olarak belirli bir “girişimcilik eğiliminin” olduğu görülmektedir. Ankette yer alan “girişimcilik eğilimleri” ile ilgili boyutlarda ortalamanın üzerinde bir “girişimcilik eğilimi” gözlenmektedir. Tablo 2’de görüldüğü gibi, aritmetik ortalama ve standart sapmalar incelendiğinde, öğrencilerin kendine güvendikleri ($X=3,79$), yenilik eğilimine sahip oldukları, ($X=3,69$), başarıma ihtiyaçlarının olduğu ($X=3,70$), kontrol odağına sahip oldukları ($X=3,85$) ve risk alma eğilimlerinin olduğunu ($X=3,66$) ancak ölçeğin son boyutu olan belirsizliğe karşı toleranslarının pek olmadığı ($X=2,11$) görülmektedir.

Bu çalışmada, Tablo 2’de görüldüğü gibi, toplam altı “girişimcilik boyutundan” beş tanesi birbirine yakın olacak şekilde bir “girişimcilik tutumunun” varlığına, en azından söylem düzeyinde işaret edilirken, sonuncusu olan “Belirsizliğe Karşı Tolerans” boyutunda, diğer boyutlardan dikkat çekecek ölçüde bir düşük eğilim ortaya çıkmıştır. Gerçekte, araştırmaya katılan Y Kuşağı gençliğinin, ilk beş boyut açısından birbiriyle tutarlı değerler ortaya koyarken, altıncı boyutta benzer eğilimi ve tutarlılığı gösterememiş olması, çalışmanın teorik çerçevesinde iddia edildiği gibi, postmodern kültür taşıyıcılığından kaynaklanan bir “davranış tutarsızlığıdır”. Çünkü girişimcilik tutumu, girişimcilik faaliyetleriyle ilgili “duygu”, “düşünce” ve “davranış” öğelerinin, birbiriyle son derece tutarlılık gösteren “bütüncül” tavidir. Ayrıca, ilk beş boyut, girişimcilik tutumunun, duygu ve düşünce öğeleriyle yakından ilintili olurken, altıncısı olan “Belirsizliğe Karşı Tolerans” boyutu doğrudan “davranış” öğesiyle ilişkilidir. Bu bağlamda, araştırmaya katılan Y Kuşağı gençliğinin girişimcilik faaliyetleriyle ilgili tutumlarında, “duygu” ve “düşünce” öğeleri bakımından belirli bir tutarlılık olmakla birlikte, “davranış” öğesi konusunda bir çelişki ve tutarsızlığa sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Boyut	Sayı (N)	Ortalama	Standart Sapma (S.S.)
Kendine Güven	201	3,79	0,717
Yenilik	201	3,69	0,642
Başarma İhtiyacı	201	3,70	1,021
Kontrol Odağı	201	3,85	0,653
Risk Almak	201	3,56	0,729
Belirsizliğe Karşı Tolerans	201	2,11	1,006

Tablo 2: Boyutların Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

Tablo 3’de, araştırmaya katılan iki ayrı üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimi boyutlarının, üniversitelere göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Üniversiteler açısından, ölçeğin boyutlarının farklılaşp

farklılaşmadığını test etmek amacıyla yapılan varyans analizine göre, hiçbir boyutun Pamukkale Üniversitesi ya da Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde öğrenci olmak ile farklılaşmadığı görülmüştür. Bu durum, her iki üniversite öğrencilerinin, araştırmanın temasını oluşturan girişimcilik tutumları konusunda benzer kültürel tutarsızlığı ve çelişkiyi yaşadıklarını göstermektedir. Ayrıca, bu davranışsal tutarsızlık, her iki üniversite öğrencilerinin, teorik çerçevede ve örneklemin seçiminde öngörüldüğü gibi, postmodern kültür çelişkilerinin bir sonucu olmalıdır.

Boyut	Pamukkale (n=110)		Muğla (n=91)		t	P
	$\bar{x}$	Std. Sap.	$\bar{x}$	Std. Sap.		
Kendine Güven	3,71	0,701	3,88	0,729	,327	,744
Yenilik	3,68	0,631	3,65	0,658	,713	,477
Başarma İhtiyacı	3,75	1,191	3,64	0,771	-1,090	,277
Kontrol Odağı	3,81	0,686	3,91	0,611	-1,078	,282
Risk Almak	3,51	0,699	3,62	0,674	-,230	,819
Belirsizliğe Karşı Tolerans	2,10	0,986	2,14	1,035	-1,707	,089

Tablo 3: Girişimcilik Eğilimi Boyutlarının Üniversitelere Göre Farklılık Olup Olmadığının İncelenmesi

Tablo 4'de, araştırmaya katılan iki ayrı üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimi boyutlarının, toplumsal cinsiyet bakımından üniversitelere göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Tablo 3 incelendiğinde, ölçeğin boyutlarıyla sadece risk almak özelliğinin %95 güven aralığında ($p<0,05$) kız öğrenciler ile erkek öğrenciler arasında anlamlı farklılık bulunduğu göze çarpmaktadır. Ortalamalar incelendiğinde, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha fazla risk alma eğilimi gösterdikleri söylenebilir. Ayrıca, ülkedeki erkek egemenliğin yer yer hüküm sürüyor olması nedeniyle erkek öğrencilerin "risk alma" eğilimlerinin "duygu" ve "düşünce" öğeleri bakımından yani "söylem" bağlamında, kız öğrencilere göre yüksek olması çok yadırganacak bir durum değildir. Burada, esas olan "risk alma" eğilimlerinin "davranışsal boyutunun" ölçülmesidir. Büyük bir ihtimalle, erkek öğrenciler, erkek egemen toplumsal yapının toplumsal cinsiyet rol davranışları itibarıyla bu yönde bir "duygu" ve "düşünceyi" ifade etmiş olabilirler. Ancak, postmodern kültür tutarsızlığı çerçevesinde, büyük bir ihtimalle erkek öğrencilerin "risk alma" eğilimlerinin "davranışsal boyutunda" aynı tutarlılık ortaya konamayacaktır. Yine de, Türk toplumsal yapısının, özellikle Orta Doğu ve eski Anadolu kültürlerinin olumsuz etkileriyle sosyo-kültürel tarihsel gerçekliğine aykırı olarak, çok yaygın ve kuvvetli bir "erkek egemen toplum" olma özelliğine rağmen, üniversiteli kız öğrencilerin "girişimcilik davranışları" bakımından hiç olmazsa erkek öğrencilerin sahip oldukları değerlere sahip olmaları, ülkenin geleceği açısından oldukça umut verici bir eğilimdir.

Boyut	Kız(n=113)		Erkek(n=88)		P
	$\bar{x}$	Std. Sap.	$\bar{x}$	Std. Sap.	
Kendine Güven	3,74	0,699	3,85	0,739	,280
Yenilik	3,60	0,599	3,75	0,686	,096
Başarma İhtiyacı	3,63	0,709	3,78	1,318	,282
Kontrol Odağı	3,86	0,646	3,84	0,664	,814
Risk Almak	3,39	0,634	3,78	0,788	,000*
Belirsizliğe Karşı Tolerans	2,07	1,010	2,18	1,003	,439

* $p<0,05$

Tablo 4: Cinsiyete Göre Varyans Analizi Sonuçları

Tablo 5'de, araştırmaya katılan iki ayrı üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimi boyutları, "Gelecekte kendi işinizi kurma ihtimaliniz var mı?" sorusu bağlamında test edilmeye çalışılmıştır. Girişimcilik eğilimi ölçeğinin tüm boyutları, öğrencilerin "kendi işinizi kurma ihtimaliniz var mı" sorusuna verdiği cevaplara göre, %95 güven aralığında ($p<0,05$) anlamlı farklılık göstermektedir. Buna göre mezun olduktan sonra kendi işini kurma ihtimali yüksek olanların kendine güven duyguları, yeniliğe olan eğilimleri, başarma ihtiyaçları, kontrol odağı, risk alma eğilimi ve belirsizliğe karşı toleransları iş kurma ihtimali düşük ya da hiç olmayanlara göre daha yüksektir. Bu durum, bu çalışmanın temel teorik iddiasını ve varsayımını oluşturan "Y Kuşağının, girişimcilik faaliyetlerine dair tutumlarında söylem düzeyinde bir "niyet" veya "imaj" olmasına karşılık, gerçek "girişimcilik davranışı" konusunda kayda değer bir tavır gerçekleştiremedikleri şeklindeki görüşü desteklemektedir. Çünkü araştırmaya katılan her iki üniversite öğrencilerinin "girişimcilik tutumlarına" dair boyutların çoğunda olumlu cevap vermiş olmalarına rağmen, bu cevapların davranışsal uzantısı ve gereği niteliğinde olan "gelecekte kendi işlerini kurma" yani tam bir "girişimcilik" fiili gerçekleştirme konusunda kararsızlık göstermektedirler.

Boyut	Kendi İşini Kurma İhtimali	N	Ortalama ($\bar{x}$)	Standart Sapma	Sig (p)
Kendine Güven	Çok yüksek	29	4,45	,556	,000
	Yüksek	73	3,85	,737	
	Düşük	72	3,47	,574	
	Çok Düşük	15	3,83	,459	
	Yok	12	3,67	,874	
Yenilik	Çok yüksek	29	4,02	,754	,002
	Yüksek	73	3,71	,685	
	Düşük	72	3,48	,517	
	Çok Düşük	15	3,64	,479	
	Yok	12	3,82	,561	
Başarma İhtiyacı	Çok yüksek	29	4,39	1,979	,000
	Yüksek	73	3,80	,737	
	Düşük	72	3,41	,648	
	Çok Düşük	15	3,40	,427	
	Yok	12	3,58	,700	
Kontrol Odağı	Çok yüksek	29	4,09	,616	,020
	Yüksek	73	3,87	,718	
	Düşük	72	3,67	,611	
	Çok Düşük	15	3,91	,483	
	Yok	12	4,13	,503	
Risk Almak	Çok yüksek	29	4,16	,647	,000
	Yüksek	73	3,65	,702	
	Düşük	72	3,29	,698	
	Çok Düşük	15	3,44	,591	
	Yok	12	3,43	,544	
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Çok yüksek	29	2,64	1,287	,003
	Yüksek	73	2,21	,949	
	Düşük	72	1,79	,807	
	Çok Düşük	15	2,20	1,146	
	Yok	12	2,13	,979	

Tablo 5: “Gelecekte Kendi İşinizi Kurma İhtimaliniz Var Mı?” Sorusunun Boyutlara Göre Farklılık Gösterip Göstermediğinin İncelenmesi

Tablo 5 incelendiğinde girişimcilik eğilimi boyutlarından kendine güven, yenilik ve risk almak boyutlarının öğrencilerin mezun olduktan sonraki mesleki ideallerine göre istatistikî olarak anlamlı bir şekilde farklılık göstermektedir. Başka bir deyişle, mezun olur olmaz kendi işini kurmayı düşünen öğrencilerin, kendine güven, yenilik davranışı ve risk alma eğilimleri daha yüksektir şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 6 incelendiğinde girişimcilik eğilimi boyutlarından kendine güven, yenilik, başarıma ihtiyacı ve risk alma eğilimi, öğrencilerin ailelerinde girişimci olup olmama durumlarına göre anlamlı şekilde farklılık göstermektedir. Ailelerinde girişimci olanların kendine güven duyguları, yenilik davranışı, başarıma ihtiyacı ve risk alma eğilimleri, ailelerinde girişimci olmayanlara göre daha yüksektir.

Boyut	Var(n=59)		Yok(n=142)		P
	$\bar{x}$	Std. Sap.	$\bar{x}$	Std. Sap.	
Kendine Güven	4,02	0,699	3,68	0,739	,002
Yenilik	3,87	0,599	3,58	0,686	,004
Başarıma İhtiyacı	4,11	0,709	3,52	1,318	,000
Kontrol Odağı	3,94	0,646	3,81	0,664	,207
Risk Almak	3,82	0,634	3,45	0,788	,001
Belirsizliğe Karşı Tolerans	2,09	1,010	2,13	1,003	,813

Tablo 6: “Ailenizde Girişimci Var Mı?” Sorusunun Boyutlara Göre Farklılık Gösterip Göstermediğinin İncelenmesi

Bu bulgular, “girişimcilik” faaliyetleriyle ilgili tutumlarda, girişimcilik tutumunun “duygu” ve “düşünce” öğelerinin (yani girişimcilik niyetinin), önemli bir davranışsal alt yapı oluşturmakla birlikte, bu tutumun

gerçekleşmesinde asıl belirleyici ögenin, bizzat “davranış” boyutu olduğunu göstermektedir. Böylece, ailesinde girişimcilik deneyimi olan gençlerin, ailesinde girişimcilik deneyimi olmayan gençlere göre, girişimcilik eğilimi boyutlarının daha yüksek olduğu ortaya çıkmış bulunuyor.

3.3 Denizli Ticaret Odasına Kayıtlı Girişimcilerin Kuşaklararası Karşılaştırılması

Bu araştırmanın konu edildiği 2000 ila 2016 yılları arasındaki sürede, Bebek Patlaması Kuşağından Denizli Ticaret Odasına kayıtlı girişimcilerin toplam sayısı 1090; X Kuşağının girişimci toplam sayısı 2629; Y Kuşağının girişimci toplam sayısı girişimci toplam sayısı 1286’dır. İş ve çalışma hayatında şu anda yer almakta olan girişimcilerin toplam sayılarının kuşaklar arasındaki dağılımına bakıldığı zaman, X Kuşağının 2629 girişimci toplam sayısı ile en iyi durumda olduğu görölmektedir (Verilerin özetlendiği grafikler Ek-1’de gösterilmiştir). Bu kuşağı, 1286 toplam sayısı ile Y Kuşağı, 1090 toplam sayısı ile Bebek Patlaması Kuşağı izlemektedir. Araştırma süresinin başladığı 2000 yılında, Bebek Patlaması Kuşağı için yaklaşık 30’lu ve 50’li yaşlar söz konusu olduğu için ilerleyen yıllarda, girişimcilik faaliyetleri bakımından bu kuşaktaki insanların yaşları da oldukça ilerlemiş olmaktadır. Buna karşılık, 12 Eylül 1980 sonrasının “milli ekonomiyi”, küreselleştirme süreci doğrultusunda yürütölen serbest piyasa ekonomisi göröntüsü adı altında yapılan özelleştirme politikaları kapsamında, ölkede ekonomisinde çok sayıda girişimcilik faaliyetleri beklentisi yaratılmıştır. Bu bağlamda, Y Kuşağının iş ve çalışma hayatına katılma dönemi olarak 2000’li yıllardan sonra başta KOSGEB olmak üzere, Tübitak, Ticaret Odaları ve bir çok kuruluş, “genç girişimciliği” ve “kadın girişimciliği” şeklindeki projeler adı altında çok önemli kurslar ve teşvikler vermişlerdir. Araştırmaya esas teşkil eden dönem içerisinde, normal şartlarda Y Kuşağının, en fazla girişimci birey yetiştirmesi beklenirken, X Kuşağının 2629 girişimci toplam sayısı ile ilk sırayı alması çok ilgi çekici bir durumu ortaya koymaktadır. Buna göre, X Kuşağının henüz girişimcilik alt yapısı pek gelişmemiş olmasına rağmen, girişimcilik alt yapısı bakımından daha elverişli olan Y Kuşağından daha iyi bir girişimcilik sergilemesinin, bir çok nedeni arasında en önemli etkenin bu kuşağın (X Kuşağının) henüz postmodern kóltür ile aşırı bir davranışsal bir tutarsızlığa maruz kalmamış olmaları gösterilebilir. Y Kuşağının, önceki kuşakların dönemlerine göre girişimcilik alt yapısı bakımından daha elverişli olmasına rağmen, özellikle bir önceki kuşak olan X Kuşağından daha az girişimci çıkarmış olması, bir çok neden arasında taşımakta oldukları postmodern kóltürün bu kuşak davranışlarında yaratmış olduğu aşırı tutarsızlıklar ve çelişkiler yüzünden olmalıdır. 1980’den sonraki yıllar, araştırma konusu bakımından iki yönüyle dikkat çekici özelliğe sahiptir. 1980’li yıllar, bir yönüyle Y Kuşağının doğmaya başladığı, öteki yönüyle postmodern kóltürün özellikle çocuk ve gençlerin toplumsal davranışları üzerinde, çok yaygın ve yoğun bir şekilde etkili olmaya başladığı yıllardır. 2005 ila 2016 yılları arasındaki zaman dilimi, Y Kuşağının bir önceki X Kuşağına göre, hem daha genç olmaları hem de dönemin teşvik şartlarının uygunluğundan dolayı iş ve çalışma hayatına girişimci olarak katılmalarının daha uygun olduğu yaşlardır. Bu tarihler arasında, Y Kuşağının, toplam girişimcilik sayısı (312+918) 1230 iken, aynı tarihler arasındaki X Kuşağının toplam girişimcilik sayısı (810+1350) 2160 adettir. Bu durumda, yönetim ve organizasyon alanındaki kuşaklar arası karşılaştırmalarla ilgili yabancı literatürde, Y Kuşağının daha girişimci olduğuna dair değerlendirmelerin, Denizli’deki 2000 ila 2016 yılları arasında Ticaret Odasına kayıtlı olan girişimciler üzerinde fazla bir karşılığı yoktur. Ancak, Y Kuşağı üzerinde Denizli ve Muğla’da yapılan “girişimcilik eğilimi”, anketinde araştırmaya katılan Y Kuşağı gençliğinin, söylem ve imaj itibarıyla girişimcilik faaliyetlerine dair “duygu” ve “düşünceleri” paylaşıyor olmakla birlikte, bizzat girişimcilik faaliyetlerinin “davranış” boyutları hakkında fazla bir tutarlılık gösteremedikleri anlaşılmaktadır.

4 Sonuç

Kóltürel ve toplumsal değişme dalgalanmaları kapsamında, her kuşağın yetişmesinde göreceli olarak farklı yetkinlik ve niteliklerde egemen kóltür öğeleri söz konusudur. Bu bağlamda, araştırmaya konu olan üç kuşak üzerindeki egemen kóltür öğeleri göz önüne alındığı vakit, Türkiye Cumhuriyet’i tarihinin en çarpıcı kóltür değişme dalgalanması, 1980’li yıllardan sonra yaygınlaşarak, başta çocuk ve gençler olmak üzere bütün toplumsal kesimlere ve dokulara nüfuz eden postmodern kóltür egemenliğidir. Postmodern kóltür, toplumsal çözölme ve kóltürel bütönlüğün bozulmasına bağlı olarak davranışsal tutarsızlık ve çelişkiler şeklinde kendini göstermektedir. Bu yüzden, postmodern kóltür taşıyıcısı olan Y Kuşağında, çoğunlukla davranışlarda kararsızlık, geçicilik ve köksüzlük gibi tutarsızlıklar çok fazla temsil edilmektedir. Y Kuşağı, bir çok olumlu sonuçları ve durumları, yüksek düzeyde ister ve arzu ederken, bu sonuç ve durumların kazanılması konusunda aktif olarak çaba gösterme konusunda yetersiz kalmaktadır. Postmodern kóltürün egemen davranış kalıpları ile bir yüksek kóltür niteliği sayılan “girişimcilik nitelikleri” arasında, ciddi bir aykırılık ve çelişki bulunmaktadır. Bu bağlamda, mevcut iş ve çalışma hayatına halihazırda fiilen katılan üç kuşak olarak, Bebek Patlaması Kuşağı (1946- 1964), X Kuşağı (1965- 1979) ve Y Kuşağı (1980-1999) arasındaki girişimcilik faaliyetlerinin karşılaştırılması sonucunda, girişimcilik konusunda en aktif olan kuşağın X Kuşağı (1965-1979) olduğu ortaya çıkmıştır. Üniversite öğrencileri üzerinde yapılan anket çalışmasına göre, Y Kuşağının girişimcilik faaliyetleri konusunda söylem olarak istekli ve arzulu oldukları görölmektedir. Ancak, Denizli’de faaliyet gösteren girişimci topluluğu içerisinde yer alan Y Kuşağı temsilcilerinin sayısı, kendinden önceki X Kuşağı temsilcilerinden daha düşük kalmaktadır. Buradan çıkarılacak en önemli sonuç, Y Kuşağının beklenilenin aksine girişimcilik faaliyetleri konusunda davranışsal olarak yeterince pek harekete geçemedikleri bulgusudur. .

Kaynakça

- Arsenault, Paul M, 2004. "Validating Generational Differences", *Leadership and Organization Development Journal*, 25/2 p.127.
- Atak, N.Ü. 2016. **X-Y-Z- Kuşakları ve Kuşaklar Arası Farklılık Yönetimi**, Nobel Yayın No:1421, Ankara.
- Ayhün, S. E. 2013. "Kuşaklar Arasındaki Farklılıklar ve Örgütsel Yansımaları", *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, **Cilt:2, Sayı:1**, p.97-102.
- Ayverdi, İ. 2006. **Misalli Büyük Türkçe Sözlük**, 2. Baskı, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul.
- Bayhan, V. 2013. "Gençlik Ve Postmodern Kimlik Örüntüleri Üniversite Gençliğinin Sosyolojik Profili (İnönü Üniversitesi Uygulaması)", *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, **Cilt 1, Sayı 1**, p.134.
- Bayhan, V. 2002. **Gençlik Kimliği, Üniversite Gençliğinin Sosyolojik Profili (İnönü Üniversitesi Uygulaması)**, İnönü Üniversitesi Yayınları, Malatya.
- Bilgiseven, A. K. 1992. **Sosyolojik Açından İslâmiyet ve İslâmî Kavramlar**, Filiz Kitabevi, İstanbul
- Batmaz, V. 1981. "Popüler Kültür Üzerine Değişik Kuramsal Yaklaşımlar", *AİTİA Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu İletişim Dergisi*, **1981/1**, p.163-192
- Bozkurt, V. 2014. **Endüstriyel ve Post-endüstriyel Dönüşüm, Bilgi, Ekonomi, Kültür**, 3. Baskı, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa.
- Dam Van, K., Schipper, M., ve Runhaar, P. 2010. "Developing A Competency-Based Framework For Teachers' Entrepreneurial Behaviour", *Teaching and Teacher Education*, **26(4)**, p.967.
- Eroğlu, F. ve Eroğlu, Ş.G. 2014. "Kitle Kültürü Ortamında Stratejik Tutarsızlık ve Örgütsel İkiyüzlülük: Kredi ve Yurtlar Kurumuna Bağlı Yurtlarda Bir Araştırma", *International Conference on Eurasian Economies*, Üsküp, Makedonya, p. 804-811.
- Eroğlu, F. 2015. **Davranış Bilimleri**, BETA, 14. Bası, İstanbul.
- Işcan, Ö. F. ve Kaygın Erdoğan (2011), "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, **15/2**, p. 446-447.
- Koh, H. C. 1996. "Testing Hypotheses of Entrepreneurial Characteristics, A Study of Hong Kong MBA Students", *Journal of Managerial Psychology*, **11/3**, p.16.
- Kök, S. B. 2007. **Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler ve Kadın Girişimciliği**, Denizli Ticaret Odası Ekonomik Araştırma Serisi Yayın No:1, Ankara.
- Lee, D. Y. 2001. "The Effects of Entrepreneurial Personality, Background and Network Activities on Venture Growth", *Journal of Management Studies*, 38/ 4,58 p.586.
- Özer, P. S. ve Eriş, E. D.; Özmen, Ö. N.T. 2013. "Kuşakların Farklılaşan İş Değerlerine İlişkin Emik Bir Araştırma", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, **Sayı 38**, p.126, p.138.
- Teoh, H. Y. ve See L. F. 1997. "Moderating Effects Of Tolerance For Ambiguity And Risktaking Propensity On The Role Conflict-Perceived Performance Relationship: Evidence From Singaporean Entrepreneurs." *Journal of business Venturing*, **12.1**, p.72.
- Tsui, Bonnie 2001. Generation Next, <http://adage.com/article/new/generation/55731>.
- Türkdoğan, O. 1988. **Sosyal Hareketlerin Sosyolojisi**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları:858, Ankara.
- Vernon, G. M. 1965. **Human Interaction, an Introduction to Sociology**, The Ronald Press Company, New York.

EKLER:**Denizli Ticaret Odası'ndan Alınan Verilerin Grafikleri****Y KUşAğI** **X KUşAğI**

Toplam:2629

BEBEK PATLAMASI KUşAğI

Toplam:1090